

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1525. usque ad annum 1529

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118480

§. 31. Analysis libri hujus de libero arbitrio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66472)

Sæcul. XVI. ostendit, hominem cum libertate esse
A.C. 1526. creatum, ejus vero intellectum, voluntatem atque naturam Adami peccato fuisse læsam, proin ut a peccato redimatur, gratiæ divinæ adjutorio indigere, ceterum illius libertatem quamvis primi Parentis noxa ingens accepisset vulnus, nullatenus tamen penitus esse destructam.

§. XXXI.

Analysis libri hujus de libero arbitrio.

Post hæc hæresin Pelagii recenset, qui hominem solis liberi arbitrii sui viribus salutem consequi posse assererat. Ostendit inter Theologos, quorum diversas refert opiniones, haud alios magis extollere liberum arbitrium, quam Scotistas, cum hi docerent, quod homo ante gratiam actiones *moraliter* bonas elicere posset. Eorum vero sententiam nimis rigidam existimat, qui omnes actiones, quantumvis *moraliter* bonæ videantur, a Deo rejici tenent, simulque affirmant, quod Pagani quadam naturali Dei cognitione illustrati quosdam actus *moraliter* bonos exercere potuerint. Profitetur Sancti Augustini sententiam plurimum favere gratiæ, cum doceat, quod homo peccato obnoxius non possit

fit

fit se convertere, nec salutis opera ex-
ercere, nisi per gratiam mere gratuitam,
quam S. Doctor *operantem* appellat, fit
excitatus, adeo, ut quamvis actio bo-
na simul per liberum arbitrium & per
gratiam fiat, nihilominus gratia volun-
tatem præveniat. Postea duo gratia-
rum genera distinguit, hanc generalem,
quæ nonnisi gratia naturæ est, alte-
ram particularem, quæ ad pœnitentiam
excitat peccatorem, qui nihil promer-
itus est, priusquam recepit gratiam,
quæ peccatum delet, & hominem red-
dit Deo acceptum. Prima hæc gratia,
inquit Erasmus, cuilibet datur, & a no-
stro libero arbitrio dependet. Ceterum
Erasmo nimium dura nec toleranda vi-
detur eorum sententia, seu potius er-
ror, qui liberum arbitrium non nisi ad
malum vires habere contendunt, illud-
que nequidem unacum gratia bonum o-
perari affirmant, sed solam gratiam in
homine bonum operari, arbitrium ve-
ro mere *passive* se habere tradunt. De-
nique eorum opinionem tanquam nul-
latenus admittendam rejicit, qui libe-
rum arbitrium nonnisi nudum nomen
esse, nec unquam vel in Angelis, vel in
Adamo aut aliis hominibus nec ante
nec post gratiam vim ullam habuisse
propugnant, tenentque, quod solus Deus
in nobis & bonum & malum opere-

Sæcul. XVI.
A. C. 1526.

Sæcul. XVI.
A. C. 1526.

tur, cuncta vero, quæ homo facit, ex necessitate faciat. Hunc æque ac priorem errorem Erasmus impugnat.

Demum argumenta a Luthero adversus liberum arbitrium allata confutat, ostenditque, quod omnes Sacræ Paginæ textus, in quibus de gratia homini ad bonum operandum necessaria mentio fit, eo ipso libertatem operantis comprobent, eo quod supponant, quod gratia succurrat, adjuvet, assistat, & operetur cum homine, proin quod etiam hominis voluntas agat. Tortas postmodum rejicit Hyperboles eorum, qui asserunt, quod homo adeo nihil promereri valeat, ut omnia ejus opera bona sint peccata; aut quod nostra voluntas non plus agat, quam vas in manu figuli, & cuncta, quæ facimus, necessario agamus. Ejusmodi falsas opiniones, atque errores confutat, eo quod Dei justitiam æque ac misericordiam evertant, iisque omnibus repugnent, quæ scriptum Dei Verbum de præmiis atque pœnis tradit, simulque inanes efficiunt minas, atque hortationes, & monita, quæ nobis idem suggerit. Observat Sanctum Augustinum, habita disputatione cum Pelagio, minus quam antea libero arbitrio tribuisse. Denique totum Erasmi opus eo collimat, ut ostendat, primum impulsus ad bonum unice

unice gratiæ esse attribuendum, consensum vero, operisque progressum voluntati simul & gratiæ, perfectionem autem gratiæ esse adscribendam; ita tamen, ut gratia & voluntas, simul ambo ad eandem actionem concurrant, quamvis gratia principalis illius causa existat. Hac ratione, profequitur Erasmus, homo bonas producit actiones, sed imperfectas, de quibus gloriari nequit; earum enim meritum Deo in acceptis referre debet; eo quod libertatem quidem habeat, ea tamen absque gratia bonum operari non possit.

Sæcul. XVI.
A. C 1526.

§. XXXII.

Melanchton Lutheri rabiem indignatur.

Hunc Erasmi libellum Lutherus vilipendere videbatur, eo quod latino fermone conscriptus, nec a plebe, nec a Principibus hujus idiomatis ignaris intelligi posset. Cum vero ab Emsero & Cochlæo in Germanicam quoque linguam versus esset, Lutherus illum confutare nitebatur, verbis tamen adeo asperis, styloque adeo vehementi, ut ipse Melanchton haud ultra se cohiberet, quin hæc in verba prorumperet: *Utinam sileret Lutherus, sperabam illum crescentibus annis mitigandum, verum quotidie*

Epist. Melanchton. l. 4. ep. 28. lib. 18. ep. 11. & 22.

fit